

Консультує Міністр юстиції України Павло ПЕТРЕНКО

ВИКОНАВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ: АЛГОРИТМ ДІЙ ДЛЯ СТОРІН

Вітаю, пане Міністре! Чи не могли б ви мені відповісти на декілька запитань щодо виконання рішення суду? Маю на руках рішення суду і не знаю, що робити з ним далі.

З повагою, Олександр Рева

Що таке виконавче провадження?

Виконавче провадження – це завершальна стадія судового провадження. В Україні рішення суду може виконуватись як у добровільному, так і у примусовому порядку.

Сторонами виконавчого провадження є стягувач і боржник. Стягувачем є особа, на користь чи в інтересах якої видано виконавчий документ.

Який порядок виконання рішення суду у добровільному порядку?

Боржник, за власним волевиявленням, може виконати рішення суду добровільно. У разі добровільного порядку виконання рішень про стягнення періодичних платежів, виконавчий документ разом із заявою може бути надісланий стягувачем підприємству, установі, організації, фізичній особі-підприємцю, які виплачують боржнику відповідно заробітну плату, пенсію, стипендію та інші доходи.

Який алгоритм дій у випадку примусового стягнення заборгованості з боржника?

У разі задоволення судом вимог про сплату заборгованості, якщо боржник добровільно не виконує рішення суду, стягувач має право пред'явити виконавчий документ для примусового виконання. Для цього потрібно:

- звернутися до суду, який розглядав справу, із заявою про видачу судового наказу або виконавчого листа;
- написати заяву до державної виконавчої служби або приватного виконавця із проханням примусового стягнення заборгованості із боржника;
- сплатити авансовий внесок до органу ДВС, куди буде подано виконавчий лист або до приватного виконавця;
- подати заяву з копією квитанції про сплату авансового внеску до ДВС або приватного виконавця.

Які строки пред'явлення виконавчих документів?

Виконавчі документи можуть бути пред'явлені до примусового виконання:

- протягом 3-х років, з наступного дня після набрання рішенням законної сили, а якщо рішення підлягає негайному виконанню – з наступного дня після його прийняття.

- протягом 3-х місяців, якщо мова йде про посвідчення комісій по трудових спорах та виконавчі документи, за якими стягувачем є держава або державний орган.

- протягом усього періоду, у справах про стягнення аліментів,

відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок каліцтва чи іншого ушкодження здоров'я, втрати годувальника тощо.

Якщо стягувач пропустив строк пред'явлення виконавчого документа до виконання, він має право звернутися із заявою про поновлення такого строку до суду, який розглядав справу.

Що потрібно сплатити за примусове виконання рішення?

Боржник: виконавчий збір - це збір, що справляється на всій території України за примусове виконання рішення органами державної виконавчої служби у розмірі 10% суми, що фактично стягнута, повернута, або вартості майна боржника, переданого стягувачу за виконавчим документом.

У разі виконання рішення приватним виконавцем стягується основна винагорода, розмір якої становить 10% стягнутої ним суми або вартості майна, що підлягає передачі за виконавчим документом.

Стягувач: Авансовий внесок – це кошти, за рахунок яких фінансуються витрати на організацію та проведення виконавчих дій органом державної виконавчої служби (приватним виконавцем). Розмір авансового внеску становить:

- 2% від суми, що підлягає стягненню, але не більше 10 мінімальних розмірів заробітної плати (до 41 730 грн);

- 1 мінімальний розмір заробітної плати (4 173 грн) за рішенням немайнового характеру та рішень про забезпечення позову з боржника – фізичної особи та 2 мінімальні розміри заробітної плати (8 346 грн) з боржника – юридичної особи.

Хто звільняється від сплати авансового внеску?

Від сплати авансового внеску звільняються у разі їх звернення до органів державної виконавчої служби:

- інваліди війни, інваліди I та II груп;

- законні представники дітей-інвалідів і недієздатних інвалідів I та II груп;

- громадяни, віднесені до категорій 1 та 2 осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Крім того, у законі передбачені рішення суду, за виконання яких авансовий внесок не сплачується, наприклад:

- стягнення заробітної плати, поновлення на роботі та інші вимоги, що впливають із трудових правовідносин;

- обчислення, призначення, перерахунок, здійснення, надання, одержання пенсійних та соціальних виплат, доплат, соціальних послуг, допомоги, захисту, пільг;

- відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, а також смертю фізичної особи;

- стягнення аліментів, заборгованості зі сплати аліментів, додаткових витрат на дитину, неустойки (пені) за прострочення сплати аліментів, суми індексації аліментів, встановлення побачення з дитиною або усунення перешкод у побаченні з дитиною;

- відшкодування майнової та/або моральної шкоди, завданої внаслідок

вчинення кримінального правопорушення;

- виконання рішення Європейського суду з прав людини.

- Як отримати присуджені кошти?

Грошові суми, стягнуті з боржника (у томі числі одержані від реалізації майна боржника), зараховуються на відповідний рахунок органу ДВС чи рахунок приватного виконавця. За письмовою заявою фізичної особи стягнуті грошові суми перераховуються виконавцем на зазначений стягувачем рахунок у банку або іншій фінансовій установі чи надсилаються на адресу стягувача поштовим переказом, що здійснюється за його рахунок, крім переказу аліментних сум.

- Куди звертатися за більш детальною консультацією та роз'ясненнями?

Якщо у вас залишились запитання з цього приводу, будь ласка, телефонуйте до контакт-центру системи безоплатної правової допомоги за номером 0 (800) 213 103, цілодобово та безкоштовно в межах України. В центрах та бюро надання безоплатної правової допомоги по всій країні ви можете отримати юридичну консультацію та правовий захист.

Окремо хочу зазначити, що Мін'юст запровадив низку суттєвих новацій, серед яких створення Єдиного реєстру боржників, який ведеться з метою оприлюднення в режимі реального часу інформації про невиконані майнові зобов'язання боржників та запобігання відчуженню боржниками майна. Відомості про боржників, включені до Єдиного реєстру боржників, є відкритими та розміщуються на офіційному веб-сайті Міністерства юстиції України: <https://erb.minjust.gov.ua>.

Крім того, у 2018 році в зазначеному реєстрі відкрито публічні реєстри неплатників аліментів та боржників, які перешкоджають побаченням з дитиною, а також боржників, які мають заборгованість по заробітній платі.

Також, щоб забезпечити громадянам зручний сервіс у сфері примусового виконання судових рішень, ми відкрили в Україні чотири «Центри виконання рішень», де громадяни мають можливість подавати документи про примусове виконання рішень та інші документи виконавчого провадження за принципом екстериторіальності в межах відповідної області, отримати відомості з автоматизованої системи виконавчого провадження, перевірити документи на відповідність законодавству, отримати консультацію, швидко та правильно оформити документи, оплатити заборгованість чи авансовий внесок через термінал тощо. Завітати до «Центрів виконання рішень» (на Сумщині) можна за адресою:

м. Суми, вул. Петропавлівська, 75.